

משרד
הבריאות
חיים בריאים יותר

סקר ראייה בילדים בישראל:

ממדיניות לפעולה

ראניה ג'ורי, ד"ר עליתה טייץ, ד"ר דינה רחל צימרמן

המחלקה לאם לילד ולמתבגר,

חטיבת בריאות הציבור, משרד הבריאות

רקע:

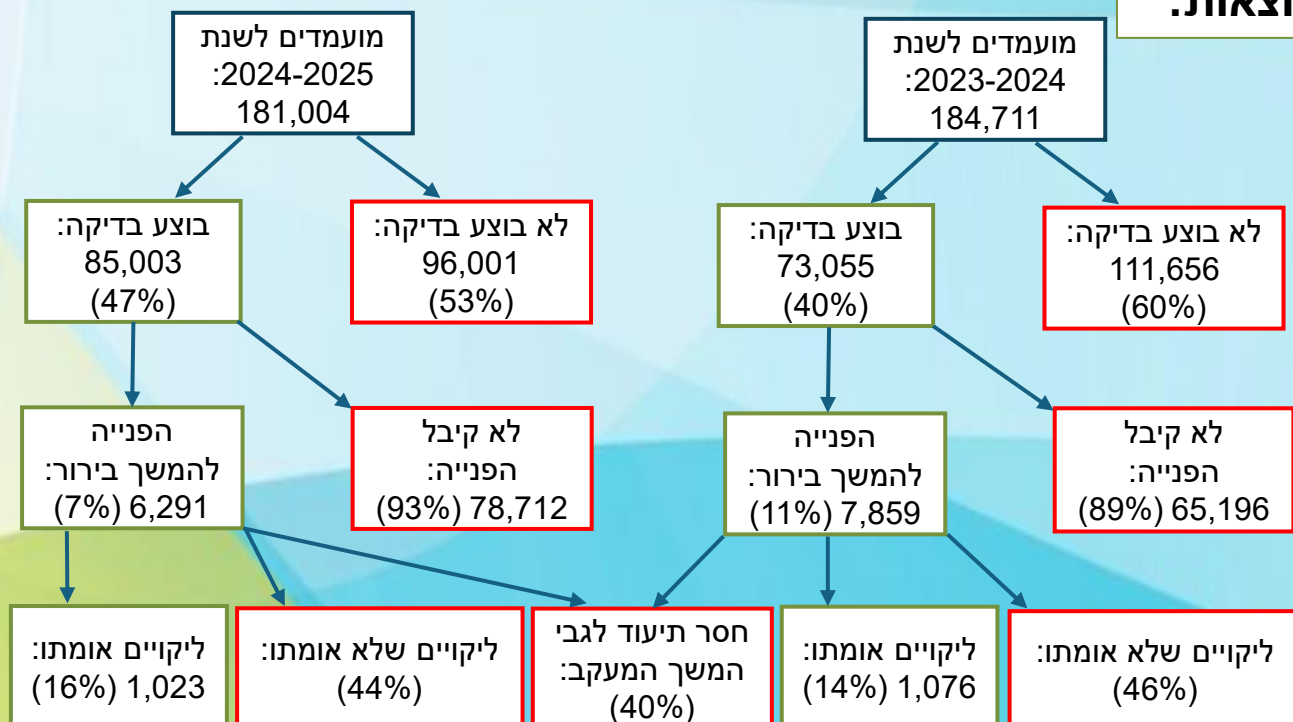
אבחון מוקדם של פזילה וליקויי רפרקציה הוא קריטי למניעת אמבליופיה (עין עצלה) בלתי הפיכה. הנחיות עולמיות ממליצות על ביצוע סקר ראייה בגילאי 3-5. בדיקת מכשור "פוטוסקרינינג" נכנסה לסל התרופות ב-2019. לאחר אתגרים עקב מגפת הקורונה, נעשתה פיילוט בשנים 2022-2023. החל משנת הלימודים תשפ"ד, ישראל שילבה את סקר הראייה בגני הילדים ברמה לאומית. מחקר זה מעריך את שנתיים הראשונה של הפעלת התוכנית.

שיטות:

ילדים בגילאי 3-4 נבדקו באמצעות טכנולוגיית פוטוסקרינר (Photoscreener) ללא מגע. הממצאים הועברו להורים באמצעות דיווח דיגיטלי. במקרים שבהם זוהו חריגות, הופנו לרופא עיניים המטפל בילדים בקופה המבטחת; כל התוצאות רוכזו ברישום הדיגיטלי של משרד הבריאות כולל פרוטוקול מעקב הכולל עד שלוש שיחות טלפון לאימות ביצוע הייעוץ אצל המומחה ותוצאותיו הקליניות.

תוצאות:

מסקנות והשלכות על המדיניות:

התוכנית זיהתה בהצלחה אלף ילדים בשנה עם ליקויי ראייה שאלמלא כן היו עלולים להישאר ללא טיפול. עם זאת, נותרו אתגרים – בראשם שיעורי כיסוי נמוכים, חלקה עקב סגירת בתי ספר במלחמה ו"פער מידע" של 40% לגבי המשך המעקב. העבודה כעת מתמקדת בהרחבת יישום הסקר ובשיפור מערכות המעקב כדי להעניק טיפול מיטבי.